

Recerca > AVANT

L'art sonor i la música experimental van arribar relativament tard a Espanya, però al llarg de les darreres tres dècades han donat lloc a noms, escenes i obres que han aconseguit establir-se amb certa autoritat dins el panorama internacional.

De l'electroacústica més acadèmica a la música industrial, l'art radiofònic o la improvisació post-no-wave, AVANT repassa de la mà dels seus protagonistes alguns dels moments clau de l'avantguarda sonora al nostre país, sovint poc documentada.

Cada AVANT se centra en l'obra sonora i la trajectòria d'un projecte abanderat de l'escena que documenta i consta de dues parts: una primera des de la que es reconstrueix el seu context a través d'entrevistes, i una segona que resumeix la seva obra a través d'exemples musicals.

A càrrec de Roc Jiménez de Cisneros.

Continguts del PDF:

- 01. Biografia
- 02. Apendix
- 03. Relació de fragments sonors:
 - Part I
 - Part II
- 04. Enllaços d'interès
- 05. Agraïments
- 06. Llicència

Roc Jiménez de Cisneros (Barcelona, 1975) és músic i compositor. Des de 1996, és el nucli d'un projecte de computer music anomenat EVOL i la seva obra ha estat publicada en segells discogràfics de renom internacional. L'any 2003 va engegar una sèrie de composicions electroacústiques titulada "Punani", en la qual aprofundeix en algunes de les constants del seu treball: la composició algorítmica, diferents tècniques de síntesi digital, l'espectromorfologia i l'aplicació musical de la geometria fractal i d'altres fenòmens matemàtics. Des de 1997 co-dirigeix al costat d'Anna Ramos la discogràfica i col·lectiu artístic ALKU, així com imbecil.net, un projecte de computació absurda i ofuscació binària. Viu i treballa a Barcelona.

AVANT #2

Llorenç Barber

AVANT #2 repassa la trajectòria artística del compositor valencià Llorenç Barber. Des dels primers records musicals de la infantesa fins a les seves teories sobre l'escolta plurifocal, la primera part del programa segueix els desenvolupaments de la carrera de Barber en ordre cronològic, amb un èmfasi especial en els seus concerts de ciutat i el seu treball amb campanes. La segona part intenta retratar el que és irretirable, per mitjà d'enregistraments i fragments de concerts, performances i naumàquies.

01. Biografia

Música comunal, música per a ciutats, música de festa (i de les seves bandes), de tradicions populars barroques reformulades des del més subtil dels minimalismes –el que no necessita ser explícitament minimalista. Música que esquiva els auditoris, simplement perquè pertany al cosmos: als meteors, com a ell li agrada de dir. No hi ha una única manera d'acostar-se a l'extensa i complexa obra de Llorenç Barber (Aielo de Malferit, 1948). Potser, en part, perquè la seva mateixa obra demana ser degustada, sentida, sonada i escoltada des de mil angles i perspectives diferents. És el que Barber anomena plurifocalitat. "Aquesta peculiar manera d'exercir la composició per a espais urbans transgredeix les fronteres entre la 'música seriosa', l'*ars sonora*, l'experimentació, la instal·lació sonora, l'*environment music* i moltes altres manifestacions musicosones tant institucionalitzades com emergents (de *Notas sobre la música plurifocal de Llorenç Barber*, de Rubén López Cano).

Llorenç Barber va ser un dels primers espanyols a trepitjar els Internationales Ferienkurse für Neue Musik (Cursos Internacionals d'Estiu de Nova Música) a Darmstadt (Alemanya), on, el 1969 i de la mà de Berio, Ligeti, Kagel o Stockhausen, entre molts altres genis, va refinar idees en brut i en va acumular d'altres que es despertarien anys més tard al llarg de la seva dilatada trajectòria com a compositor. Una successió de matisos i petits canvis encadenats que el van dur a practicar el seu personal art sonor sota diferents coordenades i formats, per tal com salta des de la poesia fonètica amb el seu Flatus Vocis Trio, a mitjan anys vuitanta, fins a l'electroacústica (el seu treball amb el canviant i obert grup ACTUM a la primera dels setanta) o fins a la reduccionista poesia iconoclasta post-ZAJ (i post-Fluxus) del seu Taller de Música Mundana, fundat després del profund impacte causat al final dels setanta per l'escena londinenca d'improvisadors. I després, és clar, van arribar les campanes.

La llegenda de com Pitàgores de Samos va descobrir per simple casualitat les relacions aritmètiques entre els intervals harmònics explica que el mestre grec va passar un matí davant del taller d'un ferrer i es va adonar de les diferents notes produïdes pels martells que colpejaven l'enclusa. Al cap de vint-i-cinc segles, en una caldereria de Madrid, Llorenç Barber es va topar amb un tros de metall que va canviar per sempre la seva manera d'entendre la composició, el temps, l'espectre sonor i tot el que penja dels seus concerts plurifocals, tan emparentats amb la música de les esferes com les mateixes teories musicals de la Germanand Pictòrica. "Em vaig convertir en un ésser diferent", afirma. "Un ésser tocat per l'Esperit Sant". La campana representava per a Barber molt més que un nou instrument a explorar; a la seva innegable riquesa tímbrica, s'hi afegien infinites capes d'història, missatge, contingut latent i, per damunt de tot, la possibilitat d'allunyar-se d'una vegada per totes del confinament de l'escenari i l'acadèmia que des de sempre el van incomodar, per donar forma a un nou concepte d'escolta.

[Campanar portatriu. Fotografia: David Jiménez]

I com la resta de la seva carrera, l'aportació a la campanologia i la plurifocalitat de Barber és àmplia i variada. Des dels recitals de delicats harmònics del seu artesanal "campanar portatiu", fins als descomunals i ja incomptables concerts de ciutat, on campanars d'església, bandes de música, xiulets i canons converteixen l'espai en un auditori impossible pel qual passejar durant tota l'execució de la peça. O aquells excessos sonors coneguts com a "concerts de sol a sol", maratons sòniques en un esperit semblant als All-Night Concerts de Terry Riley als anys seixanta o els rituals de Hermann Nitsch al seu castell de Prinzendorf a Àustria. O la continuació lògica de tots ells, representada per les naumàquies: barreges de batalla i concert naval en què es fonen de nou flaixos en el subconscient individual i col·lectiu, tradició, instint i la peculiar manera de concebre i explotar el binomi entorn-so d'aquest valencià universal.

02. Apèndix

"La campana és acústicament més complexa que qualsevol altre objecte vibratori musical, i la seva fabricació és un repte de grans dimensions. La seva naturalesa campaniforme produeix una sèrie de freqüències que, si no es controlessin, farien impossible l'harmonia quan es toquen dues campanes o més de manera simultània".

(De "Bells and Their Music", Wendell Westcott, 1970)

03. Relació de fragments sonors

Part I

Frederic Chopin, "Ballade no. 1 en G minor, B66 / op. 23" (a *The Piano Works. Disc 2, Ballades, Scherzos*, RCA, 2004)

György Ligeti, "Musica ricercata: II. Mesto, rigido e cerimoniale" (a *Works for Piano. Etudes, Musica Ricercata - Pierre-Laurent Aimard*, Sony Classics, 1997)

Karlheinz Stockhausen, *Punkte* (a *Gruppen, Punkte / Eötvös, WDR So Köln*, BMC, 2006)

John Cage, fragment sonor del programa televisiu "I've Got a Secret", abans de l'interpretació de "Water Walk" (EE.UU, gener de 1960)

Concierto ZAJ, fragment sonor, NO-DO

Juan Hidalgo, "Tamaran" (a *Fluxus Anthology*, Recorthings & Zona Archives, 1989)

ACTUM, "Velat, Desvelat" (ACTUM, 1980). Casset

Cristobal Halffter, "Daliniana - Soft Watches" (a *Surrealism in Music*, 1992)

Gavin Bryars, "Jesus' Blood Never Failed Me Yet" (a *Jesus' Blood Never Failed Me Yet*, Obscure, 1975)

Hugh Davies, "Quintet" (a *An Anthology of Noise & Electronic Music. Vol. 2*, Sub Rosa, 2004)

Spontaneous Music Ensemble, "Karyobin, pt. 3" (a *Karyobin*, Chronoscope, 1993)

R. Murray Schafer, fragment sonor del vídeo *The Enchanted Forest*, 2003

Taller de Música Mundana, "Concierto para papel, parte 1" (a *Concierto para papel*, Grabaciones Accidentales, 1986)

Llorenç Barber, "Manjar" (a *Linguopharin campanology*, Haydes Arts, 1994)

Llorenç Barber, "Diera Voces" (14 octubre 2005, Salamanca)

Llorenç Barber, So del vídeo *A Symphony of Bells* (23 abril 2007, Liverpool). Filmat per Markus Soukup, Sam Meech, Tim Brunnsden, Steve Clarkson. Post-producció de Pixeltrick.co.uk)

Llorenç Barber, "Naumaquia a cuatro vientos. Una música errática para Puerto Vallarta, México" (Vertex, 2001)

Llorenç Barber, "Cantinelas" (a *Linguopharin campanology*, Haydes Arts, 1994)

Llorenç Barber, "Concierto de Ciudad, Quito, Ecuador" (Vertex, 2002)

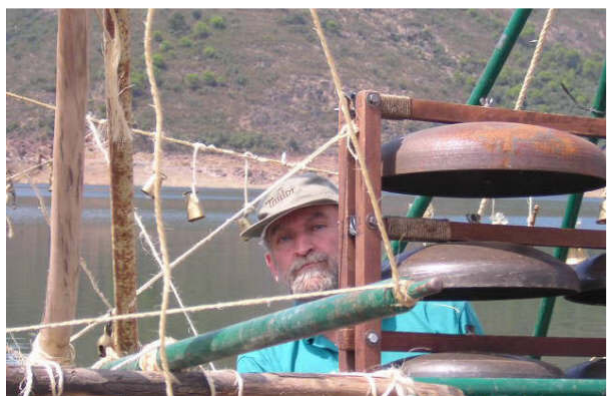
Llorenç Barber, "Cantinelas" (a *Linguopharin campanology*, Haydes Arts, 1994)

[Conciert de ciutat, Toulouse. Fotografia: Juanjo Egea]

[De sol a sol. Fotografia: Montserrat Palacios. © Llorenç Barber 2005]

[De sol a sol. Fotografia: Montserrat Palacios. © Llorenç Barber 2005]

[Glockenkonzert Kaiserslautern. Fotografia: Astrid Karger © Llorenç Barber 2005]

Part II

- 00:00:16 **"Cantinelas"** (a *Linguopharincampanology*, Haydes Arts, 1994)
 00:08:55 Fragment d'**"Obice - Sonata para agua y flauta (s) (1978)"** (a *Encontre de Compositors I*, Institut d'Estudis Baleàrics, 1983)
 00:12:52 Entrevista - Campanes
 00:16:39 Fragment de **"Diera Voces"** (14 octubre 2005, Salamanca)
 00:36:11 Flatus Vocis Trio **"Sintaxis"** (a *Grosso Moda*, Xiu Records, 1990)
 00:43:03 Entrevista - Naumàquies
 00:44:18 Fragment de **"Naumaquia a cuatro vientos. Una música errática para Puerto Vallarta, México"** (Vertex, 2001)
 00:53:21 Fragment de **"Concierto de Ciudad, Quito, Ecuador"** (Vertex, 2002)
 01:02:39 Taller de Música Mundana, fragment de **"Concierto para papel, parte 2"** (a *Concierto para papel*, Grabaciones Accidentales, 1986)

Nota: els temes d'aquesta compilació provenen d'enregistraments editats en diferents formats. Pel seu interès documental, s'han preservat en la mesura del possible els matisos de qualitat i so inherents a cadascun dels suports.

04. Enllaços d'interès

<http://www.campana.barber.net> <http://www.furious.com/Perfect/llorenbarber.html>
<http://www.youtube.com/watch?v=p6UXfGcgZok>
http://www.babab.com/no01/lloren_barber.htm
<http://www.audio.art.pl/barber.html>
<http://www.geocities.com/lopezcano/index.html>
<http://www.msu.edu/~carillon/batmbook/>
<http://www.martinmdb.com/bells.html>
<http://www.gcna.org/music.html>
<http://www.probell.net/>
<http://www.eijsbouts.com/>
<http://www.campanasquintana.net/>
<http://www.carillon.org/> <http://web.telia.com/~u57011259/Zengbells.htm>
<http://www.castinbronze.com./history.php>
<http://zvonarhome.orthodoxy.ru/mp3.php>
<http://dailybell2008.blogspot.com/>

05. Agraïments

AVANT #2 agraeix la col·laboració de Llorenç i Montserrat, Rubén López Cano i Víctor Nubla.

06. Llicència

2008. Tots els drets reservats. © dels temes dels artistes i/o dels segells discogràfics.

S'han fet totes les gestions per identificar els propietaris dels drets d'autor. Qualsevol error o omisió accidental, que haurà de ser notificat per escrit a RWM, serà corregit en la mesura possible.